

FILOSOFIE

Co je filosofie?

Je to láska k moudrosti. Vysvětluje se odlišnými způsoby, které jsou si však příbuzné:

- je to kladení a zodpovídání otázek v obecné rovině
- je to věda (někdy nebývá považována za vědu – je nad vědami) o tomto světě z obecného hlediska

Filosofie je schopna změnit nám náhled na svět. Klademe si otázky (někdy i nepříjemné, které nám vezmou klid) a právě odpovědi nám mohou změnit náhled na svět. Pokud si otázky neklademe, pouze **JSME** - necháme se zmítat okolnostmi. Kladením otázek **ŽIJEME**.

Někdy je však těžké identifikovat problém (lidi děsí nevědět, kde je nepřítel) a klást si ty správné otázky. Je tedy těžší klást si otázky než na ně hledat odpovědi. Někdy ani odpověď nenajdeme.

Filosofie nám pomáhá orientovat se v životě. Přináší procitnutí z vázanosti na každodennost. Je nutné uvědomit si, že tu nejsme jen kvůli tomu, že umíme opravit auto či něco podobného, ale jsme tu i pro něco jiného tzn. je nutné mít zdání o smyslu svého života, tedy vědět pro co žiji – **mít naději**.

Jak se však dopátrat smyslu života? Je potřeba se k němu propracovat filosofováním – kladením si otázek. Pokud je člověku dobře, otázky si neklade. V krizích si je klade. **Filosofie je tedy léčitelka duše**.

Zdravý rozum

Stojí proti filosofii, avšak má svá rizika. Ne vždy se totiž lze obrátit na zdravý rozum. Někdy se může zdát, že uspěje lépe ten, který používá zdravý rozum, než ten, kdo si komplikuje život filosofováním. Nejedná se spíše o náhodu ?! (příklad: stůl složený z částic). Věci se totiž mění a to dramaticky. Za dob našich prababiček říkal zdravý rozum, že věci těžší než vzduch nemohou létat – a létají ! Pozor tedy na zdravý rozum. Člověk je velmi sugestivní tvor, schopen uvěřit čemukoliv. Je tedy lepší zvolit odstup i s trochou určité skepse.

Získávání náhledů na svět

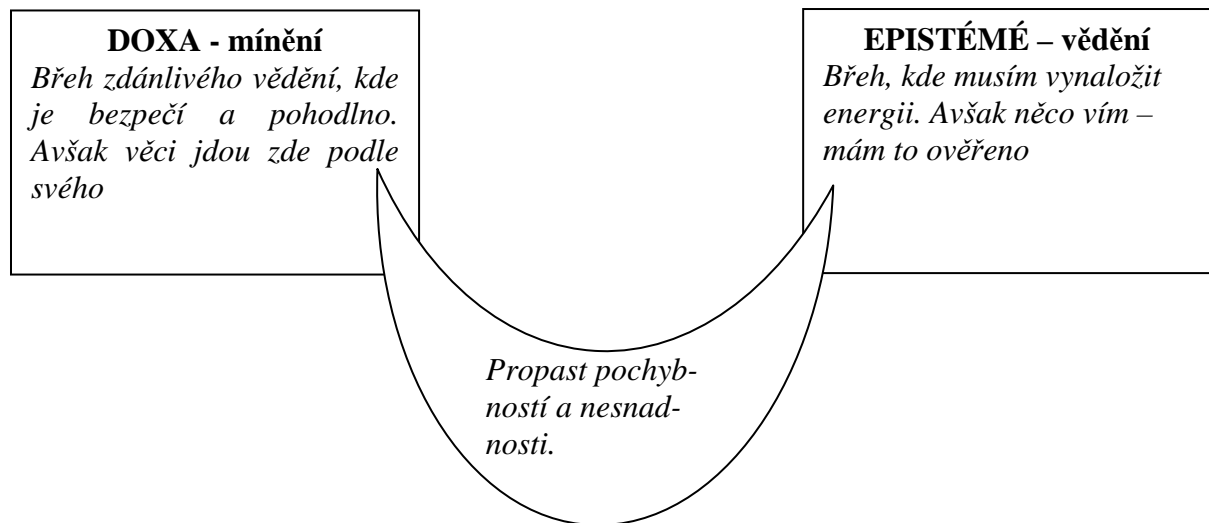
Hledání odpovědí pomocí:

1. intuice (vnitřní hlas, osvícení)
2. víry (nemusí být náboženská) – riziko je v přejímání poznatků bez kontroly
3. vědeckého přístupu – snažit se skepticky přistupovat k věcem a být objektivní

Původ filosofie

Původ filosofie lze hledat tam, kde začíná kladení otázek a hledání odpovědí. Dá se říci, že začátek je v **ÚDIVU**, který je nejmarkantnější v dětství.

Antický náhled:

Když si něco myslím, nemusí to tak ještě být! Něco nemusí být tak, jak se mi zdá. (příklad: vesla ve vodě)

Antický filosof Platón žák Sokratův se snažil sepsat myšlenky antické filosofie v tzv. dialozích, kdy Sokrates s někým rozmlouvá. Například podobenství o jeskyni:

V jeskyni je uvězněno několik vězňů. Sedí tak, že se mohou dívat pouze na zadní stěnu jeskyně, kde se odehrává „divadlo stínů“, jelikož před jeskyní chodí lidé atd. Jednou je jeden z vězňů osvobozen, tažen ven a zjišťující, že všechno je úplně jinak. Zprvu je mu to nepříjemné a prožívá pocity úzkosti. Avšak postupně začíná poznávat skutečný svět a začíná tušit souvislosti se stíny. Řečeno v návaznosti na výše uvedený model, dostal se z břehu mýnění na břeh vědění. Možná filosofická otázka zní: „Zdalipak by se ten vězeň vrátil do jeskyně pro své kamarády?“ Zkusí to a snaží je zlákat na svobodu. Ti mu odvědí, že je jim dobře, ale ať jim předvede v čem je skutečnost lepší než „stínové divadlo“. Ve hře však neobstojí, ztratil již cit pro divadlo stínů. A jak to dopadlo? Nevíme, zde si musíme klást další filosofické otázky. Například: Jak na ty uvnitř?

Ten, kdo vychovává a chce odněkud vyvést ty ostatní, by si měl uvědomit, že jim může vzít jistotu „stínových her“. **Poznání tedy bere jistotu.** Vychovávat (vyvádět) lze:

- násilím – není to moc dobré a je to velmi riskantní
- motivací, získáváním – to je zase velmi těžké

Struktura filosofických disciplín

Vznik filosofie se datuje do doby 6 st. před n.l. do Řecka.

- **Kosmologie** – táže se na povahu vesmíru, tedy jak vznikl vesmír a náš svět
- **Gnoseologie** (noetika) – poznatelnost a naše schopnosti
- **Ontologie** – ptá se po povaze bytí. Jaký je svět? Jaké je povahy? (hmotný X myslíme si, že jsme)
- **Logika** – zabývá se správností poznávání
- **Filosofická antropologie** – zabývá se zkoumáním člověka ve smyslu: Co je člověk?
- **Etika** – zabývá se dobrem a zlem (Co je vlastně dobro?)
- **Věda o Bohu** – někdy bývá zařazována